

Семененко С. І., канд. мед. наук, доц.,
Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова,
Україна

ТРУДНОЩІ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ» В НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Наука, що вивчає дію лікарських засобів та біологічно активних речовин на організм людини, і є клінічна фармакологія. Ця дисципліна невід’ємно і щільно йде в розрізі з клінічними дисциплінами, оскільки важко назвати захворювання, яке б лікувалося без застосування лікарських засобів. Також, вивчаючи вплив лікарських засобів на організм людини, ми будемо звертатися до відомостей, які нам надає патологічна анатомія, патологічна фізіологія та біохімія. Тому клінічна фармакологія є тим містком, що з’єднує теоретичні та клінічні дисципліни і дозволяє лікарю успішно використати ці знання в медичній практиці [1].

Виходячи з того, що вивчення клінічної фармакології має максимально оптимізувати і зробити ефективною, економічно вигідною медикаментозну допомогу хворим, ми розуміємо, як важливо вивчати цей предмет безпосередньо на конкретних клінічних ситуаціях, біля ліжка хворого, аналізуючи всі ризики, що можуть мати ліки при патологічних станах. Все це вимагає поглибленого розуміння цієї ситуації.

Наразі маємо ситуацію, що унеможливорює змістовне і ґрунтовне вивчення дисципліни «Клінічна фармакологія» у Вінницькому національному медичному університеті імені М. І. Пирогова, оскільки для формування необхідних компетентностей відводиться менше мінімального орієнтовного обсягу європейської кредитно-трансферної системи (орієнтовно освітні компоненти мають мати не менше 3 кредитів (90 год) ЄКТС). Викладання предмету впроваджено в навчання на медичному факультеті ВНМУ ім. М. І. Пирогова в обсязі 45 годин, що надзвичайно обмежує можливість викладачу надати вичерпну інформацію про наявні групи лікарських засобів. Цей факт змушує обирати для вивчення найбільш розповсюджені групи ліків, які лікар застосовує в своїй практичній діяльності. Тематичні плани містять механізми дії окремих груп лікарських засобів, побічні реакції, показання та протипоказання, варіанти взаємодії та можливості фармакотерапії.

Введення карантину через складну епідемічну ситуацію в світі суттєво вплинуло на підхід до викладання та змусило переглянути методику ведення практичних занять та способи контролю засвоюваного матеріалу. Коли ми говоримо про перехід студентів медичного факультету на дистанційну форму

навчання, виникає найбільший негативний момент – це відсутність безпосереднього контакту студентів із хворою людиною. Відсутність контролю конкретного листа призначень, в якому найчастіше лікарі не враховують реакції взаємодії між лікарськими засобами, відбирає в студента можливість аналізу медикаментозної терапії в конкретного хворого за наявної у нього патології. Вважається, що найнегативнішим моментом дистанційного навчання є відсутність особистого спілкування з викладачем та іншими студентами [2].

З'ясуємо, з якими труднощами стикаються суб'єкти дистанційного навчання.

По-перше, навчання у невизначених умовах потребує мотивації зусиль студента. Практично весь навчальний матеріал за таких умов студент освоює самостійно. Це вимагає достатньої сили волі, відповідальності і самоконтролю. Очевидно, що, ніхто його підганяти чи заохочувати до навчання не стане. Підтримувати потрібний темп навчання без контролю з боку викладача вдається не всім. Така форма навчання не підходить для розвитку комунікабельності, впевненості, що надважливо для спеціальності лікаря і роботи з хворими [3].

По-друге, неможливо не згадати про технічні проблеми, що часто виникають під час дистанційного навчання. Не всі студенти мають можливість користуватися якісним інтернет зв'язком, забезпечити наявність потужної та сучасної техніки, що створює додаткові незручності і для викладача, і для студента.

Але поруч з негативними сторонами завжди існують позитивні моменти, і, в цьому випадку, під час вивчення клінічної фармакології в дистанційному режимі можна відмітити: а) можливість навчання в будь-який час, б) будь-якому місці, в) можливість навчатися в своєму темпі, тобто змога по кілька разів передивлятися лекції, пояснення практичного матеріалу, переписку з викладачем та отримувати письмові відповіді від викладача на свої, конкретно поставлені запитання.

Підсумовуючи все сказане, можемо зробити головний висновок – спеціальність лікаря належить до тих спеціальностей, опанування яких в дистанційній формі навчання важко уявити і, на думку більшості викладачів, необхідно поєднувати дистанційну форму навчання з традиційними методиками, щоб підсилити ефект від сумісного використання досвіду та новітніх технологій.

Список використаних джерел

1. Бабак О. Я., Біловола О. М., Чекмана І. С. Клінічна фармакологія: навчальний посібник. Київ: Медицина, 2008. 766 с.
2. Дистанційне навчання. Переваги та недоліки. *Донецький юридичний інститут МВС України*. URL: <https://www.dli.donetsk.ua/news/2020-06-04-3> (дата звернення: 14.04.2021).

3. Миронов Ю. Б. Переваги та недоліки дистанційного навчання. URL: <https://kerivnyk.info/perevahy-ta-nedoliky-dystantsijnoho-navchannya> (дата звернення 14.04.2021).

Синявський В. В., здобувач вищої освіти,
спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»,
ДонНУ імені Василя Стуса,
Україна.

Науковий керівник – Зарішняк І. М., канд. пед. наук, доц.,
ДонНУ імені Василя Стуса,
Україна

СТАН СФОРМОВАНOSTІ КОМПОНЕНТІВ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ ДО ОЦІНЮВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЗАСОБАМИ ТЕСТОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

За допомогою результатів анкетування, проведеного серед 52 студентів денного відділення освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» четвертого року навчання (галузь знань 01 Освіта; спеціальність 014 Середня освіта; предметна спеціалізація 01 Українська мова і література; додаткова предметна спеціалізація 02 Мова і література (англійська)) філологічного факультету Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, нам вдалося з'ясувати думку майбутніх учителів-філологів щодо застосування тестових технологій в освітньому процесі.

Усі респонденти відповіли стверджувально на запитання щодо використання викладачами педагогічного закладу вищої освіти тестових технологій в освітньому процесі. Це засвідчує розуміння викладачами важливості застосування інноваційних технологій у процесі викладання та в розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності студентів-майбутніх філологів.

Разом із тим, наступне запитання засвідчило, що лише 39 % опитаних студентів вважають, що вміння створювати педагогічні тести є обов'язковою компетенцією майбутнього педагога.

Можливо, зважаючи на результати останнього запитання, студенти все ж мають бажання оволодіти знаннями та практичними навичками щодо створення тестових завдань, процедури проведення тестових технологій, особливостей оцінювання засобами тестових технологій, оскільки на запитання «Чи необхідно викладати курс „Основи тестових технологій” для студентів філологічних дисциплін?» 68 % опитаних студентів вважають, що в освітньому процесі